

Електронне наукове фахове видання "Ефективна економіка" включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України від 11.07.2019 № 975) www.economy.nayka.com.ua | № 9, 2021 | 30.09.2021 р.

DOI: [10.32702/2307-2105-2021.9.92](https://doi.org/10.32702/2307-2105-2021.9.92)

УДК 657.631

*С. А. Бурлан,
к. е. н., доцент, професор кафедри обліку та аудиту,
Чорноморський національний університет імені Петра Могили; сертифікований аудитор
ORCID ID: 0000-0002-1838-6891*

*Н. В. Каткова,
к. е. н., доцент, професор кафедри «Облік і економічний аналіз»,
Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова
ORCID ID: 0000-0002-6199-4841*

ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ АУДИТУ ФІНАНСОВИХ ІНВЕСТИЦІЙ НА ПІДПРИЄМСТВІ

S. Burlan

*PhD in Economics, Associate Professor, Professor of the Department of Accounting and Auditing,
Petro Mohyla Black Sea National University; certified auditor.*

N. Katkova

*PhD in Economics, Associate Professor, Professor of the Department of Accounting and Economic
Analysis, Admiral Makarov National University of Shipbuilding*

ORGANIZATIONAL AND METHODOLOGICAL ASPECTS OF THE AUDIT OF FINANCIAL INVESTMENTS ON THE ENTERPRISE

В статті запропоновано підхід до проведення аудиторської перевірки фінансових інвестицій, який дозволяє отримати усі необхідні та достатні докази для формування думки аудитора щодо правомірності, доцільності, повноти та достовірності їх відображення в обліку та звітності підприємства. Визначено мету, завдання та об'єкти аудиторської перевірки фінансових інвестицій; наведено інформаційне забезпечення та методичні прийоми аудиту; окреслені основні етапи і напрями аудиторської перевірки фінансових інвестицій на підприємстві; визначені конкретні аудиторські процедури.

Для відображення результатів аудиторської перевірки фінансових інвестицій відповідно до аудиторських процедур сформовано пакет робочих документів аудитора, який дозволяє визначити характер виявлених в процесі аудиту помилок та порушень, зробити їх правове обґрунтування та встановити вплив на показники фінансової звітності підприємства.

The article proposes an approach to the audit of financial investments, which allows to obtain all necessary and sufficient evidence to form the auditor's opinion on the legality, appropriateness, completeness and reliability of their reflection in the accounting and reporting of the enterprise.

An organizational model of financial investment audit has been developed, which combines the main components of the audit process. The purpose, tasks and objects of audit of financial investments are defined. The purpose of the audit of financial investments is to form an independent professional opinion on the legality, reliability, completeness and accuracy of reflection in the accounting and reporting of information on financial investments of the enterprise. The information

support of the audit of financial investments is given; sources of information are grouped by type of document. Methods of audit are indicated: methods of audit organization, methods of conducting audit, methods of generalization and realization of audit results.

The main stages and directions of verification of financial investments at the enterprise are outlined: preparatory stage (pre-planning procedures, planning), main stage (collection of audit evidence, sample verification, substantive verification, preparation of working documentation), final stage (grouping, generalization and analysis of verification, formation audit report, internal quality control). The program of audit of financial investments is offered; the specific audit procedures which need to be executed for realization of audit tasks are defined.

To display the results of the audit of financial investments in accordance with the audit procedures, a package of working documents of the auditor was formed. It allows to determine the nature of errors and violations identified during the audit, to provide their legal justification and to establish the impact on the financial statements of the enterprise, as well as, in general, provides the necessary level of validity of the auditor's report and improves the quality and systemic audit of financial investments.

Ключові слова: *фінансові інвестиції; аудит; організаційно-методичне забезпечення; методика аудиту; методичні прийоми аудиту; програма аудиту; аудиторські процедури; робочі документи аудитора.*

Keywords: *financial investments; audit; organizational and methodological support; audit methodology; audit methods; audit program; audit procedures; working documents of the auditor.*

Постановка проблеми. Інвестиційна діяльність в умовах розвитку глобальних ринків являє собою складний технічний, економічний і організаційний процес. Політика управління фінансовими інвестиціями має забезпечувати ухвалення ефективних інвестиційних рішень, що є неможливим без наявності повної і достовірної інформації про стан та ефективність фінансових вкладень. В зв'язку з цим виникає потреба в проведенні дієвого незалежного фінансового контролю фінансових інвестицій у формі аудиту. Це стає все більш актуальним серед користувачів фінансової звітності, зокрема для наявних й потенційних вітчизняних та іноземних інвесторів.

Правдиве відображення фінансових інвестицій у фінансовій звітності підприємства для кожного інвестора є головним пріоритетом при визначенні напрямів інвестування та оцінки кон'юнктури ринку цінних паперів. Разом з цим, проведення якісного та своєчасного аудиту фінансових інвестицій обумовлює необхідність розробки ефективного організаційно-методичного забезпечення аудиторської перевірки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вагомий внесок у розвиток питань теорії та практики аудиту фінансових інвестицій зробили вітчизняні та зарубіжні науковці, зокрема: Дорош Н.І. [1], Петрик О.А. [2], Кулаковська Л.П., Піча Ю.А. [3], Огійчук М.Ф., Новіков І.Т., Рагуліна І.І. [4], Утенкова К.О. [5], Бондар Ю.В. [6], Гордієнко Н. І., Харламова О. В., Мізік Ю. І., Конопліна О. О. [7], Виноградова О.М., Жидеєва Л.І. [8], Аренс А., Лоббек Дж. [9,11], Уитингтон Р. [10], Керр Д., Елдер Р [11], Кнапп М. [12]. Окремим аспектам аудиту фінансових інвестицій присвятили праці Сагова О.В. [13], Гевлич Л.Л. [14], Колесніченко А. С. [15], Сметанко О.В. [16], Кобзева М.О. [17], Гришук С. В. [18] та інші.

Проте, в умовах динамічного економічного розвитку, постійних змін законодавчо-нормативного забезпечення функціонування суб'єктів господарювання питання організації та методики аудиту фінансових інвестицій потребують подальшого дослідження та розвитку.

Метою статті є удосконалення організаційно-методичного забезпечення аудиту фінансових інвестицій на підприємстві.

Виклад основного матеріалу. Практична реалізація аудиту фінансових інвестицій підприємства базується на побудові ефективної організаційно-інформаційної моделі, яка є одним із засобів формалізації процесу управління діяльністю підприємства та поєднує основні компоненти аудиторського процесу. Організаційні питання, що вирішуються на рівні моделювання аудиту фінансових інвестицій, стосуються обґрунтування мети та систематизації завдань, ідентифікації об'єктів та предметів дослідження, формування інформаційного та методичного забезпечення. Модель аудиту фінансових інвестицій на підприємстві представлена на рис. 1.

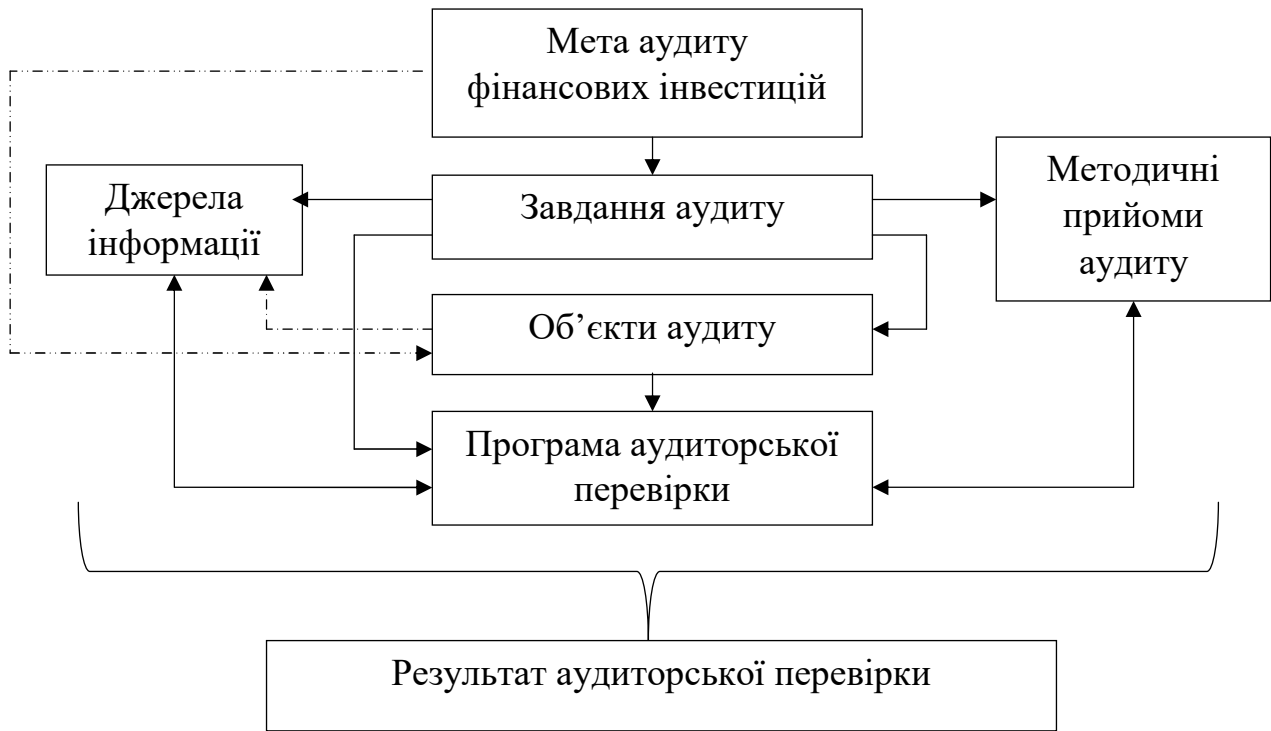

Рис. 1. Організаційна модель аудиту фінансових інвестицій

Метою аудиту фінансових інвестицій є формування незалежної професійної думки щодо законності, достовірності, повноти та правильності відображення в обліку та звітності інформації щодо фінансових інвестицій підприємства [19].

До основних завдань аудиту фінансових інвестицій на підприємстві відносяться наступні:

- перевірка статутних документів підприємства щодо прийнятої ним інвестиційної політики;
- перевірка реального існування цінних паперів на певну дату та наявності права власності на них, відображення в обліку та звітності;
- перевірка відповідності визначення та класифікації фінансових інвестицій вимогам прийнятої концептуальної основи;
- перевірка правильності оцінки фінансових інвестицій в обліку при їх придбанні, утриманні, продажу на дату балансу;
- встановлення правильності документального оформлення і своєчасного відображення в обліку операцій пов'язаних з рухом фінансових інвестицій;
- підтвердження законності і правильності відображення в обліку операцій з фінансовими інвестиціями;
- перевірка правомірності визначення фінансових результатів від інвестиційної діяльності підприємства;
- встановлення достовірності та правильності подання інформації щодо фінансових інвестицій у фінансовій звітності;
- аналіз ефективності використанні фінансових інвестицій [19].

Виконання поставлених завдань вимагає чіткого визначення об'єктів аудиту фінансових інвестицій. Узагальнюючи існуючі погляди науковців на трактування даного елемента методики аудиторської перевірки та виходячи з мети аудиту операцій з цінними паперами до складу його об'єктів слід віднести:

- види фінансових інвестицій, їх вартість;
- документальне оформлення операцій з фінансовими інвестиціями;
- порядок оцінки фінансових інвестицій;
- стан аналітичного та синтетичного обліку;
- показники ефективності фінансових інвестицій;
- інформація про порушення обліку, зловживання, які знайшли документальне підтвердження в актах ревізії, перевірок, аудиторських звітах [2-5,7,8].

Підґрунтям аудиту фінансових інвестицій виступає інформаційне забезпечення перевірки. Джерела отримання інформації для аудиту фінансових інвестицій наведені в табл. 1.

Таблиця 1.
Інформаційне забезпечення аудиту фінансових інвестицій

Джерело інформації	Види інформації
Наказ про облікову політику підприємства	- порядок визнання доходів від фінансових інвестицій, доходів від звичайних видів діяльності (професійні учасники ринку цінних паперів) або операційних доходів; - робочий план рахунків, використовуваних для обліку операцій цінних паперів; - форма бухгалтерського обліку із переліком облікових реєстрів, що складаються бухгалтерією організації; - документообіг (графік документообігу) первинних документів, зв'язаних з урахуванням цінних паперів; - перелік осіб, яким надано право підпису документів, що оформляють операції з цінними паперами; - форма первинних документів, розроблених і затверджених організацією для обліку цінних паперів.
Документи, що встановлюють зобов'язання сторін по операціям	- установчі документи; - виписки з реєстру акціонерів; - виписки з протоколів зборів акціонерів, засновників, та ради директорів тощо; - сертифікати акцій і інші цінні папери; - договори позики; - договори про спільну діяльність (договори простого товариства).
Первинні облікові документи по обліку фінансових інвестицій	- документи приймання-передачі внесків в статутний капітал інших організацій; - документи приймання-передачі внесків в сумісну діяльність; - свідоцтва на суми проведених внесків в другі підприємствах; - документи приймання-передачі цінних паперів; - платіжні доручення і виписки банку; - прибуткові і витратні касові ордери.
Форми облікової документації по інвентаризації	- наказ про створення комісії з інвентаризації; - відомості результатів інвентаризації; - інвентаризаційні описи цінних паперів, бланків суворої звітності
Облікові реєстри та звітність	головна книга, журнали, відомості по рахунках бухгалтерського обліку: 14 «Довгострокові фінансові інвестиції», 35 «Поточні фінансові інвестиції», реєстри податкового обліку.

У процесі аудиту фінансових інвестицій застосовуються методичні прийоми організації аудиту, проведення аудиту, узагальнення та реалізації результатів аудиту (рис. 2).

Методичні прийоми організації аудиту																				
Вибіркова перевірка				Суцільна перевірка				Комбінована перевірка				Аналітична перевірка								
Методичні прийоми аудиту																				
фактична перевірка	документальна перевірка	формальна перевірка	арифметична перевірка	перевірка документів по суті	підтвердження	спостереження	обстеження	опитування	повторне виконання	повторне обчислення	огляд	інспектування	тестування	сканування	аналітичні пошуки	спеціальна перевірка	зустрічна перевірка	запит		
Методичні прийоми узагальнення та реалізації результатів аудиту																				
Документування результатів аудиту				Аналітичне групування				Слідчо-юридичне обґрунтування				Систематизоване групування				Прийняття рішень та контроль за їх виконанням				

Рис. 2. Групи методичних прийомів аудиту фінансових інвестицій

Основною складовою методики аудиту конкретного об'єкту діяльності підприємства є порядок його проведення. Слід відзначити, що в економічній літературі не існує єдиного підходу щодо визначення напрямів аудиторської перевірки. Так, ряд науковців виділяють напрями аудиту за видами операцій, що пов'язані з об'єктом аудиту [3,6,8]. Інші автори рекомендують розробляти програму аудиту або за традиційними етапами аудиторської

перевірки (початковий, основний, завершальний) [14], або в розрізі дій аудитора, спрямованих на підтвердження передумов формування фінансової звітності [5,13]. При цьому найбільше розповсюдження отримав змішаний підхід, який передбачає суміщення декількох зазначених ознак при визначенні напрямів аудиту [2,4,9,20].

Проаналізувавши різносторонні методичні підходи стосовно визначення змісту програми аудиту, вважаємо більш доцільним проведення аудиторської перевірки фінансових інвестицій за напрямами, які наведені в табл. 2.

Таблиця 2.
Основні етапи і напрями перевірки фінансових інвестицій на підприємстві

№	Етапи і напрями перевірки фінансових інвестицій
1. Початковий етап	
1.1	Оцінка надійності системи внутрішнього контролю за операціями, пов'язаними з фінансовими інвестиціями
1.2	Оцінка величини аудиторського ризику, рівня сутєвості та визначення методів перевірки
1.3	Складання плану та розробка програми аудиторської перевірки фінансових інвестицій
2. Основний етап	
2.1	Перевірка відповідності облікової політики підприємства щодо операцій з інвестування вимогам МСФЗ (П(С)БО).
2.2	Перевірка тотожності показників фінансової звітності та реєстрів бухгалтерського обліку
2.3	Перевірка правової основи здійснення операцій, пов'язаних з фінансовими інвестиціями
2.3.1	Перевірка наявності первинних документів, що підтверджують права власності на інвестиції та частки підприємства у статутному капіталі дочірньої та асоційованої компаній
2.3.2	Підтвердження належності дочірньої компанії холдинговій компанії
2.3.3	Отримання підтвердження від третіх осіб того, що інвестиції контролюються (належать) підприємством чи номіновані підприємством та не перебувають у заставі
2.3.4	Перевірка статусу підприємства як бенефіціарного власника частки акцій чи номінального власника
2.4	Перевірка реальності фінансових інвестицій, відображених в обліку та звітності
2.4.1	Перевірка правильності проведення інвентаризації фінансових інвестицій та відображення в обліку її результатів
2.4.2	Перевірка правильності зберігання придбаних цінних паперів та розрахунків з депозитаріями, зберігачем, реєстратором відповідно до умов договору
2.4.3	Перевірка структури фінансових інвестицій за їх видами
2.4.4	Перевірка обґрунтованості розмежування в обліку фінансових інвестицій за відповідними ознаками їх класифікації
2.5	Перевірка правильності документального оформлення операцій, що пов'язані з фінансовими інвестиціями
2.6	Перевірка операцій, пов'язаних з оцінкою фінансових інвестицій
2.6.1	Перевірка правильності визначення первісної вартості фінансових інвестицій при їх придбанні
2.6.2	Перевірка правильності відображення в обліку переоцінки фінансових інвестицій
2.6.3	Перевірка правильності оцінки фінансових інвестицій на дату складання балансу за справедливою вартістю
2.6.4	Перевірка правильності оцінки фінансових інвестицій на дату балансу за амортизаційною вартістю
2.6.5	Перевірка правильності оцінки фінансових інвестицій на дату складання балансу за методом участі в капіталі
2.7	Перевірка правильності визначення доходів та витрат від здійснення інвестицій
2.8	Перевірка правильності операцій з нарахування, оподаткування та сплати дивідендів
2.9	Перевірка правильності розрахунку та відповідності вимогами податкового законодавства фінансових інвестицій при здійсненні операцій з інвестування
2.10	Перевірка стану аналітичного обліку фінансових інвестицій
2.11	Перевірка правильності, своєчасності та достовірності відображення в обліку операцій, пов'язаних з рухом фінансових інвестицій
2.12	Перевірка повноти та достовірності розкриття інформації про фінансові інвестиції у фінансовій звітності
2.13	Оцінка ефективності фінансових інвестицій
2.13.1	Аналіз ефективності інвестиційних вкладень
2.13.2	Аналіз рентабельності фінансових інвестицій за їх видами
2.13.3	Оцінка доцільності здійснення фінансових інвестицій та ступеня ризику інвестування
3. Заклучний етап	
3.1	Групування та узагальнення результатів аудиту за даними робочих документів
3.2	Формулювання думки за результатами перевірки та складання аудиторського звіту
3.3	Розробка рекомендацій щодо покращення організації обліку фінансових інвестицій та оптимізації процесу управління ними.

Результати реалізації аудиторських процедур відображаються у відповідних робочих документах аудитора. Форми робочих документів за окремими аудиторськими процедурами наведені у табл. 3–15.

Таблиця 3.

Перевірка тотожності показників фінансової звітності та реєстрів бухгалтерського обліку

Показники	За даними звіту			За даними головної книги, облікового реєстру						Розбіжності (тис. грн)			
	код рядка	номер графи	сума (тис. грн)	джерело інформації (головна книга, обліковий реєстр)	сума за рахунком, субрахунком (тис. грн)						занижено у звіті (-), завищено у звіті (+), розбіжності відсутні (прочерк)		
					сальдо на початок періоду		обороты за період		сальдо на кінець періоду				
					дт	кт	дт	кт	дт	кт			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11		12	

Таблиця 4.

Перевірка правильності проведення інвентаризації фінансових інвестицій

№	Документальне оформлення інвентаризації фінансових інвестицій			
	Найменування форм первинних облікових документів з інвентаризації	Наявність (+), відсутність (-) заповнення форм з порушеннями	Зауваження по заповненню форм	
			зміст зауваження	обґрунтування
1	2	3	4	5
1	Накази (розпорядження) керівника підприємства про проведення інвентаризації			
2	Наказ про склад комісії			
3	Книга контролю за виконанням наказів про проведення інвентаризації			
4	Книга обліку контрольних перевірок правильності проведення інвентаризації			
5	Відомість результатів виконаних інвентаризацій			
6	Інвентаризаційний опис цінних паперів і бланків суворої звітності			

Таблиця 5.

Перевірка правильності відображення в обліку результатів інвентаризації фінансових інвестицій

№	Назва фінансового вкладення	Номер та серія цінних паперів	Назва документа, що підтверджує фінансові інвестиції	Вид фінансового вкладення	Вартість цінних паперів		Строк погашення	Загальна сума	Відображено в обліку				
					номінальна	загальна			надлишки кт 719		нестача дт 947		
									дт14	дт35	дт14	дт35	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	

Таблиця 6.

Перевірка наявності договорів про повну матеріальну відповідальність за збереженість цінних паперів

Наявність (+), відсутність (-) договорів	Дані договорів			Зауваження аудитора
	дата	номер	матеріально-відповідальна особа	
1	2	3	4	5

Таблиця 7.
Перевірка наявності книги обліку цінних паперів

Наявність (+), відсутність (-) книги	Дата початку записів у книзі	Зауваження аудитора по заповненню книги
1	2	3

Таблиця 8.
Перевірка правильності документального оформлення операцій, що пов'язані з фінансовими інвестиціями

Дата проведення перевірки	Об'єкт перевірки	Найменування перевіряемого документа	Дата (період) складання документа	Номер документа	Зміст господарської операції	Висновок аудитора про відсутність порушень або про характер виявлених порушень
1	2	3	4	5	6	7

Таблиця 9.
Перевірка правильності визначення первісної вартості фінансових інвестицій

№	Фінансова інвестиція	За способом отримання									Всього	
		за гроші						в обмін на цінні папери власної емісії	в обмін на інші активи	безоплатно		внесок до статутного фонду
		ціна придбання	комісійна винагорода	мито	податки та збори, обов'язкові платежі	інші витрати, безпосередньо пов'язані з придбанням фінансових інвестицій						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	

Таблиця 10.
Перевірка розрахунку амортизації премії (дисконту) за інвестиціями

Дата	Номінальна сума відсотку, грн.			Сума відсотку за ефективною ставкою, грн.			Сума амортизації дисконту, грн.			Амортизована собівартість інвестиції, грн.		
	за даними обліку	за даними аудитора	відхилення	за даними обліку	за даними аудитора	відхилення	за даними обліку	за даними аудитора	відхилення	за даними обліку	за даними аудитора	відхилення
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

Таблиця 11.
Перевірка стану аналітичного обліку фінансових інвестицій

Рахунок _____				
Наявність (+), відсутність (-) реєстрів аналітичного обліку фінансових інвестицій	Найменування перевіряемого документа, облікового реєстру	Дата (період) складання документа, облікового реєстру	Номер документа, облікового реєстру	Зауваження аудитора
1	2	3	4	5

Таблиця 12.

Перевірка правильності, своєчасності та достовірності відображення в обліку операцій, пов'язаних з рухом фінансових інвестицій

Дата проведення перевірки	Об'єкт перевірки	Найменування перевіряемого документа, облікового реєстру	Дата (період) складання і номер документа, облікового реєстру	Сума по документу, обліковому реєстру (грн)	Бухгалтерське проведення				Нормативно-правове обґрунтування помилки	Характер помилки та її вплив на достовірність звітності
					по документу, обліковому реєстру		за методологією			
					дт	кт	дт	кт		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

Таблиця 13.

Оцінка ефективності фінансових інвестицій підприємства

№	Показники	Попередній період			Звітний період		
		за даними обліку	за даними аудитора	відхилення	за даними обліку	за даними аудитора	відхилення
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Загальна сума фінансових інвестицій, всього, в т.ч. за видами						
2	Частка окремих видів фінансових інвестицій (δ) в їх загальній сумі						
3	Дохід від фінансових інвестицій всього, в т.ч. за видами						
4	Доходність фінансових інвестицій, всього, (ДФІ), %* в т.ч. за видами						
5	Середній рівень доходності усіх фінансових інвестицій ($\overline{ДФІ}$)**						

* Доходність фінансових інвестицій визначається зіставленням суми отриманого доходу від даного виду інвестицій із середньорічною сумою даного виду активів.

** Середній рівень доходності розраховується за формулою: $\overline{ДФІ} = \sum(\delta_i \times ДФІ_i)$

Таблиця 14.

Факторний аналіз ефективності фінансових інвестицій за звітний період

№	Показники	За даними обліку	За даними аудитора	Відхилення
1	2	3	4	5
1	Середній рівень доходності фінансових інвестицій ($\overline{ДФІ}$)			
2	Відхилення середнього рівня доходності фінансових інвестицій від рівня минулого року, в т.ч.			
3	за рахунок зміни структури фінансових інвестицій ($\Delta ДФІ_\delta$)***			
4	за рахунок зміни доходності кожного виду фінансових інвестицій ($\Delta ДФІ_{\delta fi}$ ****)			

Середній рівень доходності може змінитися за рахунок:

***зміни структури фінансових інвестицій, що мають різний рівень доходності (δ_i):

$$\Delta ДФІ_\delta = \sum(\Delta \delta_i \times ДФІ_{i(mon)})$$

****зміни рівня доходності кожного виду фінансових інвестицій ($ДФІ_i$):

$$\Delta ДФІ_{\delta fi} = \sum(\delta_{i36} \times \Delta ДФІ_i)$$

Таблиця 15.

Перелік виявлених помилок та порушень в процесі аудиту операцій з фінансовими інвестиціями

№ з/п	Первинний документ, обліковий реєстр				Нормативно-правове обґрунтування помилки	Характер помилки та її вплив на достовірність звітності
	назва	№	дата	сума, грн.		
1	2	3	4	5	6	7

Зміст приведених робочих документів дозволяє визначити характер виявлених в процесі аудиту порушень зробити їх правове обґрунтування та встановити вплив на показники звітності підприємства: фінансової, податкової та статистичної.

Висновки. Рішення про інвестиції завжди справляють великий вплив на майбутнє підприємства, а тому мають бути ретельно обґрунтованими. Це обумовлює необхідність аудиту операцій з фінансовими інвестиціям як дієвого засобу забезпечення ефективності управління інвестиційною діяльністю підприємства.

Використання запропонованого підходу до проведення аудиторської перевірки фінансових інвестицій дозволяє отримати усі необхідні та достатні аудиторські докази для формулювання аудиторської думки про достовірність відображення в обліку та звітності підприємства фінансових інвестицій та їх ефективності. Запропонований пакет робочих документів аудитора забезпечує необхідний рівень обґрунтованості аудиторського висновку та надає змогу підвищити якість та системність проведення аудиту фінансових інвестицій.

Список літератури.

1. Дорош Н. І. Визначення предмета та об'єктів видів аудиту. *Вісник Київського національного університету ім. Т. Шевченка. Сер.: Економіка.* 2011. № 130. С. 15-17. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKNU_Ekon_2011_130_6 (дата звернення: 6.09.2021).
2. Петрик О.А. Аудит: підручник / за заг. Ред. О.А. Петрик. Київ: КНЕУ, 2015. 504 с.
3. Кулаковська Л.П., Піча Ю.А. Організація і методика аудиту: навч. посібник. Київ: Каравела, 2012. 544 с.
4. Огійчук, М.Ф., Новіков І.Т., Рагуліна І.І. Аудит: організація і методика: навч. посіб. Київ: Алерта, 2012. 664 с.
5. Утенкова, К.О. Аудит: навч. посіб. Київ: Алерта, 2011. 408 с.
6. Бондар Ю.В. Робочі документи аудитора. Лід Скедьюли та Програми. Аудиторська вибірка: посібник. Київ: ДП «Інформ-аналіт. Агенство», 2017. 396 с. URL: https://fau18.com.ua/images/pdf/Work_documents_Auditor_Lid_Skedyuli_A_Programs_Auditors_Change.pdf (дата звернення: 6.09.2021).
7. Гордієнко Н. І., Харламова О. В., Мізік Ю. І., Конопліна О. О. Аудит: методика і організація : навч. посібник. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. 319 с. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/141489401.pdf> (дата звернення: 6.09.2021).
8. Виноградова О.М., Жидєєва Л.І. Аудит. Посібник. Київ: ЦУЛ, 2014. 254 с.
9. Аренс А., Лоббек Дж. Аудит / пер. с англ. М.: Финанси и статистика, 1995. 560 с.
10. Whittington. R. Principles of Auditing and Other Assurance. NY.:McGraw-Hill/Irwin. 2007. 832 p.
11. Kerr D.S., Elder R.J., Arens A.A.. Integrated Audit Practice Case. Armond Dalton Publishers., 2011. 141 p. URL: https://kupdf.net/download/integrated-audit-casespdf_5aa8b811e2b6f5886a338284_pdf (дата звернення: 6.09.2021).
12. Knapp M.C. Contermpolare Auditing.. Cengage Learning, 2012. 592 p,
13. Сагова О.В. Особливості організації та методики фінансових інвестицій. *Економічний аналіз: збірник наукових праць.* 2010. № 6. С. 489-492. URL: https://econa.at.ua/Vypusk_6/sagova.pdf (дата звернення: 6.09.2021).
14. Гевлич Л.Л., Щербіна А.О. Організація внутрішнього аудиту інвестицій вітчизняного підприємства.. *Економіка і суспільство.* 2016. №7. С. 893-899. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/7_ukr/149.pdf (дата звернення: 6.09.2021).
15. Колесніченко А. С. Теоретичний аналіз дефініції «фінансові інвестиції» та гармонізація системи обліку та аудиту відповідно до МСФЗ і МСА. *БізнесІнформ.* 2017. № 11. С. 282-288. URL: http://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2017-11_0-pages-282_288.pdf (дата звернення: 6.09.2021).
16. Сметанко О.В. Удосконалення методики внутрішнього аудиту операцій з фінансовими інвестиціями. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія «Економіка і управління».* 2012. Том 25 (64). № 2. С. 132-143. URL: <http://sn-ecomana.cfuv.ru/wp-content/uploads/2017/04/017smetanko.pdf> (дата звернення: 6.09.2021).
17. Кобзева М.О. Основні аспекти аудиту фінансових інвестицій пов'язаним сторонам. *Глобальні та національні проблеми економіки.* 2016. № 9. С. 787-790. URL: <http://global-national.in.ua/archive/9-2016/161.pdf> (дата звернення: 6.09.2021).
18. Грищук С. В. Дослідження питання здійснення аудиторської перевірки підприємств із залученими інвестиціями. *Modern Economics.* 2019. №15. С. 79-83. URL: <https://modecon.mnau.edu.ua/investigation-of-the-issue-of/> (дата звернення: 6.09.2021).

19. Бурлан С.А., Руденко Н.О. Організація і методика аудиту: навчальний посібник. Миколаїв: Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2017. 184 с.
20. Бурлан С.А., Каткова Н.В., Матушевська О.А. Розвиток методичного підходу до аудиту оренди земель сільськогосподарського призначення. *Технологічний аудит та резерви виробництва*. 2016. № 2/6 (28). С.4-10. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tatrv_2016_2%286%29__2 (дата звернення: 6.09.2021).

References.

1. Dorosh, N.I. (2011), "Definition of the subject and objects of audit", *Visnyk Kyivskoho natsionalnoho universytetu im. T. Shevchenka. Ser.: Ekonomika*, [Online], vol. 130, pp. 15-17, available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKNU_Ekon_2011_130_6 (Accessed 6 Sep 2021).
2. Petryk, O.A. (2015), *Audyt: pidruchnyk* [Audit: textbook] / for general. ed. O.A. Petryk, KNEU, Kyiv, Ukraine.
3. Kulakovska, L.P. and Picha, Yu.A. (2012), *Orhanizatsiia i metodyka audytu: navch. posibnyk* [Organization and methods of audit: textbook], Karavela, Kyiv, Ukraine.
4. Ohiichuk, M.F, Novikov, I.T. and Rahulina, I.I. (2012), *Audyt: orhanizatsiia i metodyka: navch. posib* [Audit: organization and methodology: textbook], Alerta, Kyiv, Ukraine.
5. Utenkova, K.O. (2011), *Audyt: navch. posib*. [Audit: textbook], Alerta, Kyiv, Ukraine.
6. Bondar, Yu.V. (2017), *Robochi dokumenty audytora. Lid Sked'iuly ta Prohramy. Audytorska vybirka: posibnyk* [Auditor's working papers. Lead schedules and Programs. Audit sample: a guide], [Online], SE «Inform-analit. ahenstvo», Kyiv, Ukraine, available at: https://fau18.com.ua/images/pdf/Work_documents_Auditor_Lid_Skedyuli_A_Programs_Auditors_Change.pdf (Accessed 6 Sep 2021).
7. Hordienko, N.I., Kharlamova, O.V., Mizik, Yu.I. and Konoplina, O.O. (2017), *Audyt: metodyka i orhanizatsiia: navch. posibnyk* [Audit: methodology and organization: textbook], [Online], KhNUMG im. O.M. Beketova, Kharkiv, Ukraine. available at: <https://core.ac.uk/download/pdf/141489401.pdf> (Accessed 6 Sep 2021).
8. Vinogradova, O.M. and Zhideeva, L.I. (2014), *Audyt. Posibnyk*. [Audit. Manual], CUL, Kyiv, Ukraine.
9. Ahrens, A. and Lobbeck, J. (1995), *Audit* / trans. English, Finance and Statistics, Moscow, Russia.
10. Whittington, R. (2007), *Principles of Auditing and Other Assurance*. McGraw-Hill/Irwin, NY. USA.
11. Kerr, D.S., Elder, R.J. and Arens A.A. (2011), *Integrated Audit Practice Case*, [Online], Armond Dalton Publishers, Inc., Okemos, Michigan, USA, available at: https://kupdf.net/download/integrated-audit-casespdf_5aa8b811e2b6f5886a338284_pdf (Accessed 6 Sep 2021).
12. Knapp, M.C. (2012), *Contermpolare Auditing*, Cengage Learning, Boston, USA.
13. Sagova, O.V. (2010), "Features of the organization and methods of financial investments", *Ekonomichnyi analiz: zbirnyk naukovykh prats*, [Online], vol. 6, pp. 489–492, available at: https://econa.at.ua/Vypusk_6/sagova.pdf (Accessed 6 Sep 2021).
14. Hevlich, L.L and Shcherbina, A.O. (2016), "Organization of internal audit of investments of a domestic enterprise", *Economy and society*, [Online], vol. 7, pp. 893-899, available at: https://economyandsociety.in.ua/journals/7_ukr/149.pdf (Accessed 6 Sep 2021).
15. Kolesnichenko, A.S. (2017), "Theoretical analysis of the definition of "financial investment" and harmonization of accounting and auditing in accordance with IFRS and ISA", *BusinessInform*, [Online], vol. 11, pp. 282–288, available at: http://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2017-11_0-pages-282_288.pdf (Accessed 6 Sep 2021).
16. Smetanko, O.V. (2012), "Improving the methodology of internal audit of financial investment transactions", *Scientific notes of Tavriya National University named after V.I. Vernadskii. Economics and Management Series*. [Online], vol. 25(64), no. 2, pp. 132-143, available at: <http://sn-ecomman.cfuv.ru/wp-content/uploads/2017/04/017smetanko.pdf> (Accessed 6 Sep 2021).
17. Kobzeva, M.O. (2016), "Key aspects of auditing financial investments with related parties", *Global and national economic problems*, [Online], vol. 9, pp. 787–790, available at: <http://global-national.in.ua/archive/9-2016/161.pdf> (Accessed 6 Sep 2021).
18. Hrishchuk, S.V. (2019), "Research on the issue of conducting an audit of enterprises with attracted investments", *Modern Economics*, [Online], vol. 15, pp. 79-83, available at: <https://modecon.mnau.edu.ua/investigation-of-the-issue-of/> (Accessed 6 Sep 2021).
19. Burlan, S.A. and Rudenko, N.O. (2017), *Orhanizatsiia i metodyka audytu: navcha'nyi posibnyk* [Organization and methods of audit: a textbook], Vyd-vo CHNU im. Petra Mohyly, Mykolaiv, Ukraine.
20. Burlan, S.A., Katkova, N.V. and Matushevskya, O.A. (2016), The development of the methodical approach to the auditing of agricultural land leasing, *Technology Audit and Production Reserves*, [Online], vol. 2(6(28)), pp. 4–10, available at: <http://journals.uran.ua/tarp/article/view/66115> (Accessed 6 Sep 2021).